

**Kristi Ives, Alli Laande, Tiina Lillepuu, Riina Grencštein**

# **Mulgi laste laulu- ja mänguvihk**

Tõrva  
2016

Laulu- ja mänguvihu säädsiv kokku:

Ilves Kristi – laulusõna, mulgi kiilde säädmine

Laande Alli – laulusõna ja -viisi, laule välläotsmine

Lillepuu Tiina – laule viisi, laule välläotsmine

Grencštein Riina – noodikirja säädmine

Pilt kaase pääl – Ly Laande, päeväpildi pääl om Paistu põll, välläõmblei ja piltnik Kristel Habakukk

Küllendus ja rükk – Vali Press OÜ

Tõine rükk 2016

“Mulgi laste laulu- ja mänguvihu” edimene rükk näi ilmavalget 2014. aaste keväde ja sai väige kähku otsa. Sii näidäs, et siast raamatut olli ädäste vaja ja selleperäst võttki Mulgi Kultuuri Instituut vaevas selle uvveste vällä anda.

Toetei Mulgimaa Kultuuriprogramm.

Välläandai Mulgi Kultuuri Instituut.



ISMN 979-0-54002-296-9

# Sissijuhatuses

„Mulgi laste laulu- ja mänguvihk“ om sündünü Mulgimaa lasteaija- ja kooliõpetejide jaos, et tetä kergempes lastege mulgi keelen laulmine ja mängmine. Lauluvihi tegemise päämine mõte olli vällä otsi ja ütte vihku korjate Mulgimaalt peri vana ja uvve laulu ja laulumängu, et lauluõpetejel või muul mulgi muusika uvilisel oles neid kerge kätte löüdä.

Mulgikiilsit laule om rükin vällä ant kah varempelt, aga nii om ollu segi läbi tõiste kante laulege. Nüid om ennemb eri raamatiden vällä ant laulu kah uvveste kokku korjat ja ärä rükit. Kuna vanade laule murdekiil olli osalt peris vigane, murdekiilse sõna ollive kirjakeelege segiläbi, sis sellen vihun om kik laulu uvveste mulgi kiilde ümmer pant ja selleperäst om kiil siin ühtlasemb ja mulgiperätsemb. Lauluvihi om laule kigist Mulgimaa kihelkondest ja selleperäst om kah kiil eri laulen raasike esitmuudu. Tarviteje võive lahkeste keele man tilliksit muudatusi tetä ja laulda sedäviisi, kudas kellegil suuperätsemb om või kudas kodukandin ariliguld tarvitet om, näütüses *päe, päev või päiv; parep, paremp* või *paremb* jne.

Sellen vihun om ärä rükit kah peris uusi mulgi laule, mille om valmis ten- nu Lillepuu Tiina, Laande Alli ja Ilves Kristi. Laule tegije om neid mängin ja laulen oma lasterühmege ja selges saanu, et nii om lastel suuperätse. Ka viisikäigu om lihtsa, et egä lauluuviline saas neid mängi ja laulde. Ää oles, ku õpeteje lövväs siit laule egän ian lastele, egä pühä ja aastea jaos.

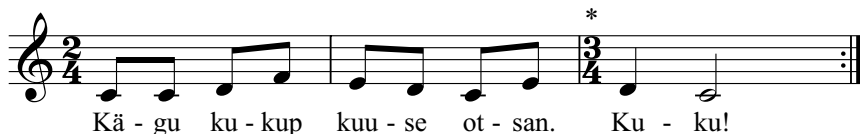
Kigil laulel ei ole noodi pääle märgit järgsalme rütme, sääl tulep laulda sõna rütmi järgi. Om väige lühiksit laule ja kah äste pikke laule, viimätsit võip oma äränagemise järgi lühembes tetä ek sis mõne salmi ärä jättä. Laulumänge om eri kanten iki raasike esitmuudu mängitu ja selleperäst om siin vihun oleve mänguõpetuse pallald soovitusliku, kikki mängge võip mängi kah tõistmuudu oma parembe äränagemise järgi. Vanu regilaule lauldas ariliguld egä värsirida kõrraten, a võip kah ilma kõrdamede laulda.

Vana laulu ja laulumängu om võet järgmistest raamatidest: Herbert Tamper „Eesti rahvalaule viisidega“ I jagu (laulu lk 7, 14, 15, 16, 17) ja V jagu (laulu lk 19, 20, 21), Malle Möldre „Loodusest me laulud leitud“ (laulu lk 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 18, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 32). Üits jagu laule om uvveste vällä otsit ja üles kirjutet kah Eesti Kirjandusmuuseumi kogudest (laulu lk 4, 24, 31, 34).

***Laulu- ja mänguvihi kokkusüüdja***

# Kägu kukup kuuse otsan

Tarvastu



\* lõpetuses

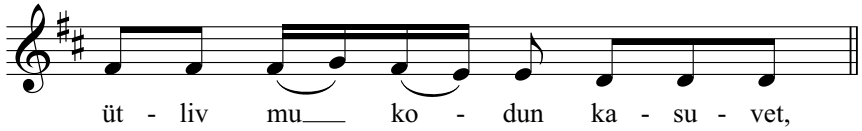
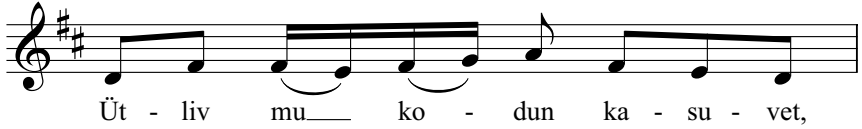


Kägu kukup kuuse otsan. Kuku!  
Aralise aava otsan.  
Kus sii aab jälle jäi?  
Vanamiis ragus aava maha.  
Kus sii vanamiis jälle jäi?  
Vanamiis kooli ärä.  
Kus sii vanamiis maha maeti?  
Iki põllu piintre pääle.  
Kus sii peenär jälle jäi?  
Püidu kündsiv piintre üles.  
Kus nii püidu jälle jäive?  
Püidu lätsiv ruugu.  
Kus sii ruug jälle jäi?

Vikat niit ruu maha.  
Kus sii vikat jälle jäi?  
Luisk luisas vikati ärä.  
Kus sii luisk jälle jäi?  
Luisk satte vette.  
Kus sii vesi jälle jäi?  
Mustik jõi vii ärä.  
Kus sii Mustik jälle jäi?  
Mustik läits lauta.  
Kus sii laut jälle jäi?  
Tuli palut lauda ärä.  
Kus sii tuli jälle jäi?  
Tuli palut lauda ärä. Kuku ja kuku.

# Karjan kasunu

*Alliste*



Ütliv mu kodun kasu vet,  
villavakan venivet.  
Mia ei ole kodun kasunu,  
ei villavakan veninu.  
Mia kasvi karjamaala,  
sinililli süle sihen,  
kullerkupu külle all.

# Karjaste alva ilma laul

*Elme*



Vihm, mi - ne Vi - ru - maa - le,



päe, tu - le sii - a maa - le,



Vi - ru - maal vih - ma oo - de - tes,



Saa - re - maal san - na kü - te - tes.

# *Aa kari siiä!*

*Tarvastu*



Al - le - aa, — al - le - aa, — al - le - aa, — al - le - lee!



Pil - li — Aa-du ka-ri — sii - ä, al - le - aa, — al - le - lee!  
Nahk - le — Piit-re ka-ri — sii - ä, al - le - aa, — al - le - lee!

*Üles kirjuten J. Töllasson Tarvastu kihelkonnast 1896.*

# *Kus om kulli pesäke?*

*Karksi*



Kuuts, kuuts, kul - li - ke, vaats, vaats, val - li - ke,



kus om kul - li pe - sä - ke. Ta - ga ta - re tam-me ot - san.



# Tii, tii, tigane

Tarvastu



Tii, tii, ti-ga-ne, vaa, vaa, varb-la-ne, lõõ-ri, lõõ-ri, lõ-o-ke,



pää-ri, pää-ri pää-su-ke, üp-pä ü-le u-a-ai-a,



kar-ga ü-le kaps-ta-ai-a, ü-le mõt-sa vurr!

# Pääsukselaul

*Karksi*



Ol - li mul - la raa - sik vil - lu,



taht - si po - jal kuu - be te - tä,



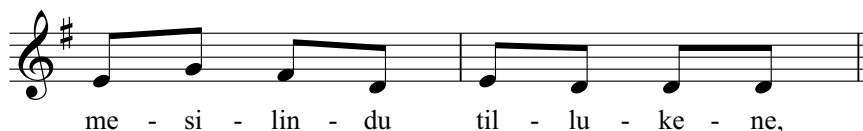
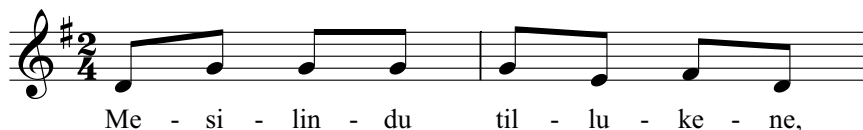
pan - ni ah - ju ot - sa pää - le,



put` - tev tul - le, pal - liv ä - rä kui särr!

# Mesilindel pallu peret

*Alliste*



Mesilindu tillukene,  
vahajalga vaimukene.  
Miil olli pallu pereda,  
kaseladva latsi täüs,  
puuossa poigi täüs.  
Kost sii mesi mii võtt?  
Vapsiku vaha vedäsiv,  
mesilinnu kandsiv kõrre.

Alta käisiv alva mõtsa,  
tulliv kohalt kuusemõtsa,  
tulliv vahelt varikmõtsa.  
Üits olli pikka piirumõtsa,  
üits olli laia laanemõtsa,  
vahelt tulep varvamõtsa!  
Sarapuul olliv suure salgu,  
pihlapuul olliv pikä ossa,  
aavik alli koorege.

# Karulaane

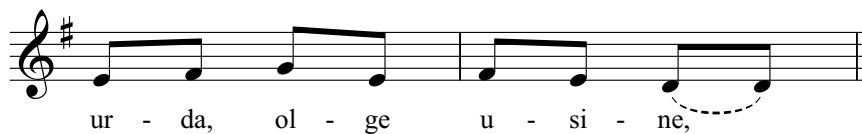
*Alliste*



Suu siin suuri sutevõsu,  
siia susi tennu surma,  
siia karu käänden kaala.  
Maha jäänu massatüki,  
söödi pääle süämetüki.

# Koertel

*Karksi*



Urda olge usine,  
käüge, kiire karjakoera,  
võtke karu kaarastegi,  
põder põllupeenarest!  
Liha saagu ju teile,  
sarve saagu ju miule.

# Einä-aig

Paistu



1. I - lus om mõt - san e - lä - de,
2. val - ge om väl - lä vaa - te.



3. Li - gi tu - lep lil - li - ai - su,
4. ma - nu tu - lep mar - ja - ai - su,
5. müü - dä maa - da mün - di - ai - su;
6. pu - na pais - tap pui - e pää - le,
7. i - lu ei - nä - kaa - ri pää - le.

*Laulnu Ell Melts Aidu valla Paistu kihelkonnas 1906.*

# *Sõõru, lehmäke!*

*Paistu*



Sõõru, sõõru, lehmäkeine!  
Anna piimä usinaste –  
mul om aiga kasinaste,  
tuhat tüüd jäi tua manu,  
küsimele kõõgi manu,  
mõtlemede mõisa manu,  
arvamede aida manu.  
Sõõru, sõõru, sõrgajalga,  
anna piimä arkijalga!  
Orjakeine oodap süvvä,  
latsekeine laulap süvvä,  
tallekeine tahap süvvä.

*Laulnu Mall Paulson Pirmastu külän Paistu vallon 1935.*

# Mõisa nurme

Tarvastu



1. Me - de mõi - sal lai - a laa - ne, ü - les.



3. Mi - lal me ot - sa o - ju - me, ü - les.

Mede mõisal laia laane, üles.  
Mede ärräl suure vällä, ...  
Millal me otsa ojume,  
millal me viirde venime?  
Otsan uutva onupoja,  
veeren uutva velle noore –  
kubjas keppi kõigutemen,  
kilter keppi vingutemen.

*Kardulevõtmise laul*

*Laulnu Hans Mängel Tarvastu kihelkonnast 1908.*



# Velle nurme

*Elme*



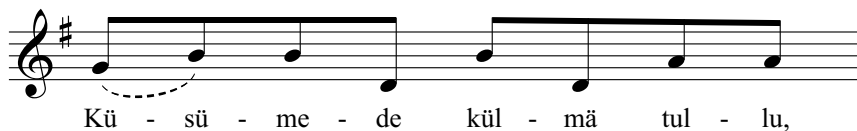
Me-de vel-lel suu-re nur-me, ü - les, — ü - les, ü - les!

Mede vellel suure nurme, üles, üles, üles!  
Suure nurme, laia vällä, üles ...  
Veere joosev Venemaale,  
otsa joosev Ulandimaale,  
tettu Riiäni rügida,  
ette Riiä erneida,  
taga Riiä tatterida,  
keset Riigä kesvesida.  
Mede sõtsil suure sõrme,  
suure sõrme säädamenna,  
laia käe laamimenna –  
kokku panniv kullapõllu,  
sidemese siidinurme.

*Laulnu Ruuda Tuhakott Kärstna vallan Elme kihelkonnas 1908.*

# Varajene külm

*Karksi*



Küsümede külmä tullu,  
lauta lumi sadanu,  
tali tullu tahtamede.

Nüid ei ole aiga allal tulla,  
luba ei lumel sadade,  
alle lehe lepikunna,  
ulka lehti lepikunna,  
salgu lehti sarapuun,  
pallu lehti paatsapuun.

Kui lää lehti lepikusta,  
ulka lehti uibuesta,  
salgu lehti sarapuista,  
sis o aiga allal tulla,  
luba sis lumel sadade.

# Mõts neiukside vahel

Karksi

Me o - lem kol - mek - si sõ - sa - re, —

me o - lem kol - mek - si sõ - sa - re. Kust me kol - mi

kok - ku saa - me, kust me kol - mi kok - ku saa - me.

Me olem kolmeksi sõsare.  
Kust me kolmi kokku saame,  
kolmi kokku, nellä ütte,  
kolmi kokku kukkumaie,  
nellä ütte laulamaie?  
Variku meie vahele,  
kuusik meie kottelle.  
Oh mu veli, vellekene,  
ihva kirve kirjuvarsi,  
tapper tii tuliteräves,  
raiu varik me vahelta,  
kuusik meie kotteelta,  
sis me kolmi kokku saame,  
kolmi kokku kukkumaie,  
nellä ütte laulamaie.  
Küll mul viisi kui veerite.

*Laulnu Greete Jents Nui alevikun Karksi kihelkonnann 1961.*

# Neiu nagu sõavägi!

*Karksi*



Ta - lu - ke - ne, til - lu - ke - ne, ta - lu - ke - ne, til - lu - ke - ne,

Talukene, tillukene,  
majakene, madaleke,  
ärä sia pajju pakku joose!  
Mõtlit sõa võiteveda,  
ratsaväge ratsutevet.  
Ei siin sõida sõda suuri,  
ratsute ei ratsavägi –  
sõitva siin sõsarte paari.

*Laulnu Ann Toompalu Polli külän Karksi kihelkonnän 1960.*

# Kolm aita

Tarvastu



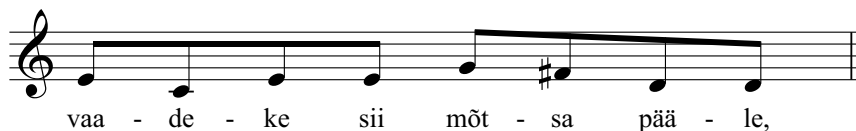
Meid ei võta niigi poisi,  
raha ei anna niigi ransi,  
kopkatki ei niigi koera –  
meid küll võtva Võnnu poisi,  
raha andva Rannu poisi,  
kopkatki Kariste poisi.  
Tule mulle, neiu nuuri,  
tule mulle, saa miule!  
Mul om kolmi aidaksi:  
üits om rünnätu rügiä,  
tõine tambit tatterida,  
kolmas kiilut kesvesida.  
Veli ella, ella velle,  
saie sulle saanuvesse,  
jäie sulle jäänuvesse,  
sul olli kolmi aidakesi:  
üits olli iirede ilatse,

tõine kassede karate,  
kolmas rottede roomate.  
Tule mulle, neiu nuuri,  
tule mulle, saa miule!  
Ma tuu sulle kolmi kengä:  
üte luise, tõise puise,  
kolmande kivitse kengä.  
Veli ella, ella velle,  
saie sulle saanuvesse,  
jäie sulle jäänuvesse,  
es saa paari pastelida.  
Ku sait paari pastelida,  
niigi kolmest kokku pantu:  
otsen om oravenahka,  
vahel om vaskanahka,  
keskel kirju koera nahka.

*Laulnu Liis Rõõm Vana-Suistlen Tarvastu kihelkonnast 1912.*

# Puu ei ole ütte mõõtu

Tarvastu



Vaadeke sii mõtsa pääle,  
laske silmä laane pääle.  
Kas o puu ütepiku,  
mõtsa ütemõõdulise,  
aava ütearulise,  
kase ütekarvalise,  
lepä ütelehelise?  
Mõni pikk ja peenike,  
mõni jäme jännike.

# *Puu varjave kuuma iist*

*Paistu*



Lät - si mõt - sa kõn - di - mai - e,



lät - si mõt - sa kõn - di - mai - e,

Lätsi mõtsa kõndimaie,  
kasepuida kiskumaie,  
lepäpuida laasimaie.  
Lepp es lase, kask es kulle,  
vaher es riida mu aegada.  
Aga kuuske kullakene,  
lõhmuspuie lahke lehte:  
varjas mul päevä palave,  
kuuma aa kurjembe.

# *Sia siirsiv müüdä tuba*

*Tarvastu*



1. Sia siir - siv müü - dä tu - ba,



e - gäl - ü - tel ol - li o - ma lu - ba.



Oi - oi - oi ul - lu, e - gä päe saap nal - la.

- |   |  |
|---|--|
| 1. Sia siirsiv müüdä tuba,<br>egälütel olli oma luba.<br>Oi-oi-oi ullu, egä päe saap nalla. | 4. Undi oidsiv lambakarju,<br>karjatse seive mõtsan marju.<br>Oi-oi-oi ...           |
| 2. Ku ma sannalaval maga,<br>ole must ku Vanapagan.<br>Oi-oi-oi ...                         | 5. Üits üte taga, tõine tõise taga,<br>Jüri Mari taga kivivare taga.<br>Oi-oi-oi ... |
| 3. Sannalaval om miu ase,<br>sigu sinna ma ei lase.<br>Oi-oi-oi ...                         | 6. Kes ei mõista mede nalla,<br>raest kinni ja ussest vällä.<br>Oi-oi-oi ...         |



# Ributants

Tarvastu

Ri - bu tant - sip, ri - bu tant - sip,  
ri - bu tant - sip, ri - bu tant - sip.

;; Ribu tantsip, ribu tantsip.;;  
;; Mes ta tantsip? Mes ta tantsip?;;  
;; Süvvä tantsip. Süvvä tantsip.;;  
;; Mes ta süüp? Mes ta süüp?;;  
;; Saksa saia ja võid-leibä!;;  
;; Mes ta juup? Mes ta juup?;;  
;; Õlut, viina! Õlut, viina!;;  
;; Kus ta magap? Kus ta magap?;;  
;; Tallilakken ja villavakken.;;  
;; Kas om luba kinni võtta?;;  
;; Küll iki, kui saap!;;

*Rebäsemäng: Mängje liiguve katsipidi kalluten kõndmisesammege sõõrin. Üitstõise ümmert või rõõvastest oidas kinni. Üits mängje om sihen ja tõine vällän. Laulu lõpuotsan piap sõõrist vällänpuul oleje sõõrin oleje kinni püüändmä, tõise mängje kaitsave sehenolejet.*

# Vares, vaga linnukene

Alliste



Va - res — va - ga lin - nu - ke - ne,  
säält te - mä len - näs ka - tu - se pää - le,



len - näs lin - na uu - lit - sa pää - le,  
tõ - i — te - ma sõ - a sõ - nu - mi - da



Ked - ras, ked - ras kel - le ra - tas, va - na - ei - de vo - ki - ra - tas.



Ta - ku la - kan, vil - la va - kan, ko - ti - kan - gas kik - ka no - kan.

*Esmalt käive kik mängje laulden ümmersõõri, a salmi lõpuotsan valip egäüits üte vällä, eidäve paari ja tansive galoppi. Kes paarilist ei levvä ja ütsinde jääp, sii piap mängusõõri keskel jäämä, ku mängu uvveste mängites.*

# Varessel valu!

Alliste

MM ♩ = 96

Kiir - mus, kaar - mus, a - ra - kul ai - gus,

MM ♩ = 192

va - res - sel va - lu, mus - tal lin - nul muu tõ - bi!

*accel.*

Me-de A-nu kõ-tu-ke ter - ves! Tirt, tirt, tirt, tirt, tirt!

*Ku laits kaevas kõtuvalu, sis vooliti kõttu (egä takti sihen üits liigutus).  
“Mede latse (nimi) kõtuke terves!” man jäeti käe kõtu pääle ja kõdistedi  
tasakeste (“Tirt, tirt...”)* et latse tuju parembes ja valu üle lääs.

# Kullimäng

*Paistu*



Kuut's kuut's, kul - li - kei - ne, kuut's, kuut's, kul - li - kei - ne,



naat's, naat's, nab - ra - kei - ne, naat's, naat's, nab - ra - kei - ne!



Oh si - a ul - lu kul - li - kei - ne, oh, si - a ul - lu kul - li - kei - ne,



mes tul - lit me - de ta - lu le, mes tul - lit me - de ta - lu - le.



Meil om ka - na kam - me - rin, meil om ka - na kam - me - rin,



kik - ka kul - la kel - le - rin, kik - ka kul - la kel - le - rin.



Mi - ne tõi - se ta - lu ma - nu, mi - ne tõi - se ta - lu ma - nu,



sääl om ka - na kõl - gus - sen, sääl om ka - na kõl - gus - sen,



kik - ka kui - va õr - re pääl, kik - ka kui - va õr - re pääl.

*“Kull” istup mahan. Tõise – edimese ria algusen “kikas”, tõise “kana” – kõnnive üitstõisest kinni oiden anerian ümmer kulli ja pilave tedä lauluge:*

Kuuts, kuuts kullikeine,  
naats, naats nabrakeine!  
Oh sia ullu kullikeine,  
mes tullit mede talule?  
Meil om kana kammerin,  
kikka kulla kellerin.  
Mine tõise talu manu,  
sääl om kana kõlgussen,  
kikka kuiva õrre pääl!  
Miande olli kullikeine?  
Kull ku einäkuhjakeine.  
Miande kulli pääkene?  
Nagu mõisa mõõduvakka.

Miande kulli silmäkeine?  
Nagu õbe-elmekeine.  
Miande kulli kõrvakeine?  
Nagu õbelehekeine.  
Miande kulli jalakeine?  
Jala kui jänessa jala.  
Miande kulli küütsekeine?  
Nagu külä künnürauda,  
vallapoiste vaevarauda.  
Miande kulli ännäkeine?  
Nagu tuuliluvvakeine.  
Miande kulli sullekeine?  
Sule suitsukarvalise.

Viimäte jääp kikas kanade rivige seismä kulli ette, kes tiip nagu kaevas maad. Nemä kõneleve omavahel sedäviisi: “Tere-tere, kull. Mes sa tiit siin?” – “Auku kaeva.” – “Mes sa selle auguge tiit?” – “Paa pane pääle.” – “Mes sa selle paage tiit?” – “Vii pane sissi.” – “Mes sa selle viige tiit?” – “Kana-kikka karva võta.” – “Mes nii kana-kikka sulle kurja teive?” – “Opmani ua ja neitsi läätsä ja esände erne seive ärä.” – “No kun sa esi ollit?” – “All mäe tei aida.” – “No kui pikk sii aid olli?” – “Maast taeva.” – “Kui lai ta olli?” – “Kui kirve laba.” – “Ja kui tihe?” – “Jõhvisõgel.” – “Ja kui paks?” – “Pajuniin.” – “Ja kus nii naise-latse sul olliva?” – “Nii kandsive teibit kätte.” – “Mes sa võletet! Kas ma es näe, ku sa eila sannalava pääl magasit: kärnäne pörss olli ammade vahel ja leväpäts olli päetsen, koorekirn olli jalutsen ja võinapak olli naba otsan.” Sõs küsip kikas kulli käest: “Kas sa kanu kah osta tahat?” – “Tahas jah.” – “Mes sa paari iist pakut?” – “Vana viis ja puultõist tagasi.” – “Kas sa sedä kana tahat?” (Kikas näitap ende perän oleva kana pääle; sii näitap kullile jalga.) – “Ei taha.” – “Aga sedä?” (Kikas pakk järgmist kana.) – “Ei taha.” – Sedäviisi jõudas viimätse kana manu. Kikas pakk: “Sedä?” – “Sedä tahas jah.” – Kull kaep perämist kana kätte saia, kikas kaitsap. Rivi ei või selle man katik minna.

# Varas, varas

Tarvastu



Va-ras, va-ras o-let si-na, va-ras-tet miu sõb-ra ä-rä.



Pihk-va ja Pai-de, Ta-pi-kust tõi nai-se.

1. Varas, varas, olet sina,  
varastet miu sõbra ärä.

4. Tulep suvi, istup tuan  
uhke noorik, tanu pähän.

*Vahelaul:*

∴ Pihkva ja Paide, Tapikust  
tõi naise.∴

5. Vanaeit lapp tuan kindit,  
latse joosiv ümmerringi.

2. Eering, eering, eida maha  
suure silgu sellä taga.

6. Äkki akas irmus kärä -  
latse söönu lapi ärä.

3. Poig tei pulma piagi,  
esä eng ei täägi.

7. Rii, ratta, rangipuu,  
paa, pangi, õlpa, luud.

*Vanal aal olli sii üits istmismäng. Kik istuve paari kaupa sõõrin. Üits mängje käip sõõri keskel. Vahemängu aal võtap ta üte istjist ja tansip temäge galoppi või polkat. Kes jäi üitsinde, om uus sihenoleje.*

# *Siidisulin linnukene*

*Elme*



1. Sii - di - su - lin lin - nu - ke - ne,



sii - di - su - lin lin - nu - ke - ne.



Vot — luu - li, vot - vot luu - li,



sii - di - su - lin lin - nu - ke - ne.



1. Siidisulin linnukene,  
siidisulin linnukene.  
Vot luuli, vot-vot luuli,  
siidisulin linnukene.
2. Lennäs kullast puhma pääle,  
lennäs kullast puhma pääle.  
Vot ...
3. Kuld es võta armastede,  
kuld es võta kannatede.  
Vot ...
4. Siidisulin linnukene,  
siidisulin linnukene.  
Vot ...
5. Lennäs õbepuhma pääle,  
lennäs õbepuhma pääle.  
Vot ...
6. Õbe es võta armastede  
õbe es võta kannatede.  
Vot ...
7. Siidisulin linnukene  
lennäs siidipuhma pääle.  
Vot ...
8. Siid tedä võtse armastede  
siid tedä võtse kannatede.  
Vot ...
9. Siidisulin linnukene  
akas pesä ehiteme.  
Vot ...
10. Korjas kokku kõrreksida,  
sääd sissi suleksida.  
Vot ...
11. Munes sissi kolmi muna,  
aud vällä kolmi poiga.  
Vot ...
12. Üits olli kenä kesälindu,  
tõine laiska laanelindu.  
Vot ...
13. Kolmas siidisulin lindu,  
kolmas siidisulin lindu.  
Vot ...

*Salmi aal kõnnites sõõrin peripäevä kätest kinni. Vahelaulu aal tansites  
näütuses reilenderit või karates üpäksammege.  
Laulumängu võip kah mängi muudviisi laulu sõnade perrä.*

# Külämiis künd tii veeren

Tarvastu

Kü-lä-miis künd\_ tii\_ vee-ren, kü-lä-miis künd\_ tii\_ vee-ren, keit-san, keit-san tii\_ vee-ren, keit-san, keit-san tii\_ vee-ren.

Külämiis künd tii veeren, külämiis künd tii veeren,  
keitsan, keitsan tii veeren, keitsan, keitsan tii veeren.  
Leväkott olli lepä otsan ...  
Kotin olliv küdsä käki, ...  
Küdsän käkin suure silgu, ...  
Neiu lätsiv seenemõtsa, ...  
Leväkott seoti lepä otsa, ...  
Paetiv paju puhma ala, ...  
Külämiis ots kükakil, ...  
Sihkse kotti sihvakil, ...  
Aga sii kik olli ilmaaigu, ...  
Külämiis ots kotti prilla ...

*Mängites sõnade perrä ja vahelaulu aal karates "Kaara-Jaani" muudu.*

# Kodulaul

Sõna: *Ilves Kristi*

Viis: *Laande Alli*

1. Kamb - ren om e - mä ja e - sä, \_\_\_\_\_  
räs - tän pää - suk - se pe - sä. \_\_\_\_\_  
Uss - ai - an jäl - gi üits ro - du, \_\_\_\_\_  
si - an - de om - gi mu ko - du. \_\_\_\_\_

1. Kambren om emä ja esä,  
rästän pääsukse pesä.  
Ussaian jälgi üits rodu,  
siande omgi mu kodu.


2. Kes lätmes kütt mede köögi,  
lavva pääle tuu söögi?  
Kes küll, kes küll om temä?  
Iki su armas emä.

3. Kes tege tüüd, vaiva näge,  
kel keren om rammu ja väge?  
Kes külüs villä, künd kesä?  
No iki su oolas esä.

4. salm = 1. salm.

# Miul om üits kodu

Sõna ja viis: Laande Alli



1. Miul om üits ko-du, mis ar - mas mul. mul. Sääl  
til - li - ke ta - re ja u - bi - ne - puu, o - ma  
kü - lä ja ar - mas kuul. Sääl kuul.

1. .,: Miul om üits kodu, mis armas mul.,:  
;,: Sääl tillike tare ja ubinepuu,  
oma külä ja armas kuul.,:;
2. .,: Miul om üits tare, mis armas mul.,:  
;,: Sääl emä ja esä ja tillike veli,  
sõsar ja kassike, vallatu peni.,:;
3. .,: Miul om üits maa, mis armas mul.,:  
;,: Ta nimes om saanu Mulgimaa  
ja sii om kige armsemp maa.,:;

# Mulke maa

Sõna: Ilves Kristi

Viis: Laande Alli



1. Mul-gi-maa om uh-ke maa, mul-gi rah-va e - sä-maa,



mul-gi las-te mar-ja-maa, mul-gi luu-me kar-ja-maa.



Mul-gi-maal viis e - si kan-ti, mil-lel üits-kõrd ni-mes pan-ti:



El-me, Kark-si, Tar-vas-tu, Al-lis-te ja Pais-tu.

1. Mulgimaa om uhke maa,  
mulgi rahva esämaa,  
mulgi laste marjamaa,  
mulgi luume karjamaa.

2. Karksin kange korbimulgi,  
Allisten uhke ubamulgi,  
Paistun paksu kapstamulgi,  
Tarvastun tubli kamamulgi.

*Vahelaul:*

Mulgimaal viis esi kanti,  
millel üitskõrd nimes panti:  
Elme, Karksi, Tarvastu,  
Alliste ja Paistu.

*Vahelaul:* Mulgimaal ...


3. Mulke lipp om linakarva,  
taevas vahel tinakarva,  
kuremarja verekarva,  
Mulgi kuub om musta karva.

*Vahelaul:* Mulgimaal ...

# Miu memm

Sõna: Ilves Kristi

Viis: Laande Alli



1. Mem-mel om peh - me põ - se, tüüst ka - re ja  
soo - nit - se käe. Mem - me sü - len mu  
a - se, ken - ni - gi säääl mut ei näe.

1. Memmel om pehme põse,  
tüüst kare ja soonitse käe.  
;: Memme sülen mu ase,  
kennigi säääl mut ei näe.;
2. Memmel om sinitse silmä,  
valge ja all temä juuss.  
;: Memme man lämme om ilma,  
ei putugi maailmas muus.;
3. Memmel om tõntsi jala  
ja pähän läigive rilli.  
;: Ei olegi parembet vaja –  
ta sedäsi omgi meil kallis.;

# Miu taat

Sõna: Ilves Kristi

Viis: Lillepuu Tiina



Miu taat ei käi küll tü-hün, a te-ge-mist tal pal-lu.



Käe tal käi-ve päe kui üü, tüüd roh-kemb om ku ram-mu.



Tal ei o - le kos-kil i - gäv, i - ki ai - ga vä - hä,



vae-vald lõu-na - tun-ni pi-dä, uus mõ-te jo-ba pä-hän. Miu



taa-dil ei o - le mo - bii - li, ar-vu-tit, i - Po-di kah.



Kä - hen üt - te - lu - gu tal vii - li,



ru - vi - käänd - ja, nä - pit - se kah.

# Mõsupäe

Sõna ja viis: Laande Alli



1. Sul-la mul-la mul-mul-mull mõ-su-päe om täem-pe mul.



Am-me käüs-se ü - les kää - nä mõ-su äs - te kui-vas vää-nä.



Sul-la mul-la mul-mul-mull mõ-su-päe om täem-pe mul.

1. .:; Sulla mulla mul-mul-mull,  
mõsupäe om täempe mul.;;  
Amme käüsse üles käänä,  
mõsu äste kuivas väänä.  
Sulla mulla mul-mul-mull,  
mõsupäe om täempe mul.

2. .:; Sulla mulla mul-mul-mull,  
mõsupäe om täempe mul.;;  
Küll om lämmi vesi ää,  
sedä egä laits ju tääp.  
Sulla mulla mul-mul-mull,  
mõsupäe om täempe mul.



# Kuuli, kuuli!

Sõna: Ilves Kristi

Viis: Laande Alli



1. Kui saat seit-se aas - tet va - nas, o - let koo - li jaos sa  
Lass ja tõi - ne, kol - mas - nel - lās, nõn - da laits saap äs - te



pa - ras. O - le poiss või o - le tüd - ruk,  
tar - gas.



koo - li - tar - kust i - ki va - ja. Tahv - le, tuhv - le vi - hu



uh - ke, neid om va - ja koo - li - ma - jan.

1. Kui saat seitse aastet vanas,  
olet kooli jaos sa paras.  
Lass ja tõine, kolmas-nelläs –  
nõnda laits saap äste targas.

2. Rehkendus ja üitskõrdüits –  
tahvle ihen koolilaits.  
Laulutunn ja emäkiil –  
salmi kõrdat koolitiil.

*Vahelaul:*

Ole poiss või ole tüdruk,  
koolitarkust iki vaja.  
Tahvle, tuhvle, vihu uhke,  
neid om vaja koolimajan.

*Vahelaul:* Ole poiss ...

# Tali omgi kähen

Sõna ja viis: Laande Alli



1. Lom-bil jää om, lom-bil jää om, ta-li vars-ti kä-hen.



Lom-bil jää om, lom-bil jää om, ta-li vars-ti kä-hen.

1. .: Lombil jää om, lombil jää om,  
tali varsti kähen.::

2. .: Sadas lume, sadas lume,  
tali varsti kähen.::

3. .: Tuisu tullu, tuisu tullu,  
tali varsti kähen.::

4. .: Vällän ange, vällän ange,  
tali omgi kähen.::

# Talverõõmu

Sõna ja viis: Laande Alli



1. Lu-mi tul - li, lu - mi tul - li, lu - mi tul - li ma - ha.  
E - gä laits nüid, e - gä laits nüid kel-gu-te - de ta - hap.



Pa - ne kät - te kä - pi - ku, pa - ne jal - ga so - ki.  
Kaa-la sal - li tä - pi - ku, kel-gu-mäe - le lä - hä.

1. Lumi tulli, lumi tulli,  
lumi tulli maha.  
Egä laits nüid, egä laits nüid  
kelgutede tahap.

2. Järve jää om, järve jää om,  
järve jää om libev.  
Selle pääl om, selle pääl om  
uisutede kibe.

*Vahelaul:*

Pane kätte käpiku,  
pane jalga soki,  
kaala salli täpiku,  
järve pääle lähä.

*Vahelaul:* Pane kätte ...

# Päkäpikulaul

Sõna ja viis: Laande Alli



1. Pä - kä-pik-kel pal - lu tüüd, pal - lu tüüd, pal - lu tüüd.



Pak - ke tee - ve päe-väl üül, päe-väl üül, päe-väl üül.



Lu - me se - hen sum-pa - ve, ko - du pa - ki kan-na - ve.



Las - tel ki - gil rõõ-mus miil, pä - kä-pikk om jäl - le tiil.

1. Päkäpikkel pallu tüüd, pallu tüüd, pallu tüüd.  
Pakke teeve päeväl üül, päeväl üül, päeväl üül.  
Lume sehen sumpave, kodu paki kannave.  
Lastel kigil rõõmus miil, päkäpikk om jälle tiil.
2. Lume sadap vällä pääl, vällä pääl, vällä pääl,  
latse kik om mäe pääl, mäe pääl, mäe pääl.  
Likkes lännu käpiku, likkes lännu rõõva muu.  
Lastel ikki rõõmus miil, päkäpikk om jälle tiil.

# Lumepidu

Sõna: Ilves Kristi  
Viis: Lillepuu Tiina

eelmäng



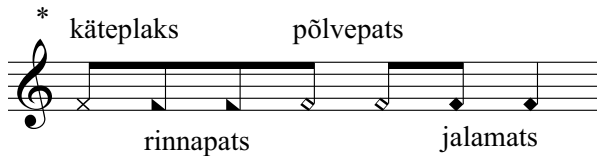
1. Lu-mi sat - te tae-vast al - la,  
jus-ku luu-gi lät-siv val - la. Nüid om las - tel lu-me - pi-du,  
nä - tä lu-me-mem-me - ri-du.

1. vahemäng | 2.

1. Lumi satte taevast alla,  
jusku luugi lätsiv valla.  
Nüid om lastel lumepidu,  
(laksutemine ...)  
näta lumememmeridu.

2. Poiste kamban suure uuge  
lendäp valgit lumekuule.  
Sõa võit om selle jagu,  
(laksutemine ...)  
kes saap pakku ange taga.

\* käteplaks põlvepats



rinnapats jalamats

Võip kah tõistmuudu liikmise manu mõtelde.

# Keväde tulek

Sõna ja viis: Laande Alli



1. Lin-nu-ke til-li-ke si-ris-tep os-sa pääl, kõl-la-ne lil-li-ke



äits - nep viil nur-me pääl. Tuu - le - ke läm - mi sii



tu - hi-sep ta - sa, vii - ke-se vuu - la-ve kikk o-ma ra - da.

1. Linnuke tillike siristep ossa pääl,  
kõllane lillike äitsnep viil nurme pääl.  
Tuuleke, lämmi sii tuhisep tasa,  
viikese vuulave kikk oma rada.
2. Lämmi om põse pääl, lämmi om käte pääl,  
latse kik ussaian jooseve amme väel.  
Mängi ja üppä ja tanssugi lüü,  
luudus om saanu ju keväderüü.

# Sünnipäevälatsel

Sõna: Ilves Kristi  
Viis: Lillepuu Tiina



1. Sün-ni - päe-vä - lat - sel pal - lu õn - ne soo - vi - me.



O-le nuur või o-le va-na, sün-ni-päev om i - ki sa-ma,



saat sa kaits või sa-da kaits, sün-ni - päe-väl o - let laits.



Sün-ni - päe - vä - lat - sel pal - lu õn - ne soo - vi - me.

1. Sünnipäevälatsel pallu õnne soovime.  
Ole nuur või ole vana, sünnipäev om iki sama,  
saat sa kaits või sada kaits, sünnipäeväl olet laits.  
Sünnipäevälatsel pallu õnne soovime.
2. Sulle, kallis (Mari) pallu õnne soovime.  
(Kümme) aastet täüs sul joba, rõõmu täüs om terve tuba.  
Täembe pidu valla läits – olet sünnipäevälait.  
Sulle, kallis (Mari), pallu õnne soovime.

# Lustimäng

Sõna ja viis: Laande Alli

1. Ü - te käe - ge tee - me nii, tõi - se käe - ge tee - me nii,  
käh - män tee - me se - dä - si, käh - män tee - me se - dä - si.  
Lal - la - lal - la lal - lal - laa, lal - la - lal - la lal - lal - laa.  
Käh - män tee - me se - dä - si, käh - män tee - me se - dä - si.



1. Üte käege teeme nii,  
tõise käege teeme nii,  
kähmän teeme sedäsi,  
kähmän teeme sedäsi.  
Lalla-lalla lallal-laa,  
lalla-lalla lallal-laa.  
Kähmän teeme sedäsi,  
kähmän teeme sedäsi.
2. Üte õlage teeme nii,  
tõise õlage teeme nii,  
kähman ...
3. Üte puusage teeme nii,  
tõise puusage teeme nii,  
kähmän ...
4. Üte põlvege teeme nii,  
tõise põlvege teeme nii,  
kähmän ...
5. Üte jalage teeme nii,  
tõise jalage teeme nii,  
kähmän ...

*1.–8. takt – õige käege teeme nipsu, kura käege teeme nipsu, kate käege teeme nipsu.*

*9.–12. takt – võtame kätest kinni ja liigume üpäksammege sõõrin peripäevä edesi.*

*13.–16. takt – teeme nipsu kate käege.*

*Kik salmi om sarnatse tegevusege, pallald tulep kaia laulumängu sõnu, kunas liigute õlage, puusage, põlvege ja jalage.*

# Lääme mõtsa

Sõna ja viis: Laande Alli



1. Lää-me mõt-sa kõn-di-me, kõn-di-me ja kõn-di-me,  
mõt-sa - luu-me vaa-te-me, vaa-te-me ja vaa-te-me.



Pii-lu siit ja pii-lu sääld, pii-lu e - gä kan-di pääl,



pii-lu siit ja pii-lu sääld, pii-lu e - gä kan-di pääl.

1. Lääme mõtsa kõndime, kõndime ja kõndime,  
mõtsaluume vaateme, vaateme ja vaateme.  
Piilu siit ja piilu sääld, piilu egä kandi pääl,  
piilu siit ja piilu sääld, piilu egä kandi pääl.
2. Vastu tulep jänkuke, jänkuke jah jänkuke,  
kämpä temäl kergekse, kergekse, jah kergekse.  
Kargap siin ja kargap säääl, kargap egä kannu pääl,  
kargap siin ja kargap säääl, kargap egä kannu pääl.
3. Vastu tulep karuke, karuke jah karuke,  
kämpä temäl rassekse, rassekse jah rassekse.  
Müttäp siin ja müttäp säääl, müttäp mõtsaraa pääl,  
müttäp siin ja müttäp säääl, müttäp mõtsaraa pääl.

*Liiku võip laulu sõnade perrä.*

# Ütenkuun

Sõna ja viis: Laande Alli

1. Ü - ten - kuun kik tan - si - me, män - gi - me ja lau - la - me.

Ki - gel om meil rõõ - mus miil, päe sii pais - tap me - de tiil.

Ki - gel om meil rõõ - mus miil, päe sii pais - tap me - de tiil.

1. .: Ütenkuun kik tantsime, mängime ja laulame.::  
.: Kigel om meil rõõmus miil, päe sii paistap mede tiil.::

2. .: Ütenkuun om olla ää, anna sõbral oma käe,::  
.: karga äste kõrgese ja sis käse laksute.::

3. salm = 1. salm.

*1. salm:*

*8 takti – latse om sõõrin, kätest kinni ja liiguve üpäksammege müüdü sõõri peripäevä.*

*9.–16. takt – laseme kätest valla ja tõstame käe üles, keeruteme egäüits ende ümmer joosusammege kaits tiiru.*

*2. salm:*

*1.–8. takt – ulate paarilisel kaits kätt ja tii kateksi üpäksammege üüts tiir ütél poole ja tõine tiir tõisel poole.*

*9.–16. takt – tii paarilisege vastamisi ummisüpe ja laksute neli kõrda käse.*

# *Jarvitet raamatu*

Möldre, Malle (koostaja), *Loodusest me laulud leitud*, Tallinn 1991.

Rüütel, Ingrid (koostaja), *Eesti uuemad laulumängud I*, Tallinn 1980.

Rüütel, Ingrid (koostaja), *Eesti uuemad laulumängud II*, Tallinn 1983.

Tampere, Herbert (koostaja), *Eesti rahvalaule viisidega I. Töölaulud*, Tallinn 1956.

Tampere, Herbert (koostaja), *Eesti rahvalaule viisidega V. Lüürilised laulud*, Tallinn 1965.

# Sisukõrd

Sissijuhatuses .....	3
Kägu kukup kuuse otsan .....	4
Karjan kasunu .....	5
Karjaste alva ilma laul .....	6
Aa kari siiä! .....	7
Kus om kulli pesäke? .....	8
Tii, tii, tigane .....	9
Päasukselaul .....	10
Mesilindel pallu peret .....	11
Karulaane .....	12
Koertel .....	13
Einä-aig .....	14
Sõõru, lehmäke! .....	15
Mõisa nurme .....	16
Velle nurme .....	17
Varajene külm .....	18
Mõts neiukside vahel .....	19
Neiu nagu sõavägi! .....	20
Kolm aita .....	21
Puu ei ole ütte mõõtu .....	22
Puu varjave kuuma iist .....	23
Sia siirsiv müüdä tuba .....	24
Ributants .....	25
Vares, vaga linnukene .....	26
Varessel valu! .....	27
Kullimäng .....	28
Varas, varas .....	31
Siidisulin linnukene .....	32
Külämiis künd tii veeren .....	34
Kodulaul .....	35
Miul om üits kodu .....	36
Mulke maa .....	37
Miu memm .....	38

Miu taat .....	39
Mõsupäe.....	40
Kuuli, kuuli!.....	41
Tali omgi kähen.....	42
Talverõõmu .....	43
Päkäpikulaul.....	44
Lumepidu .....	45
Keväde tulek .....	46
Sünnipäevälatsel .....	47
Lustimäng .....	48
Lääne mõtsa .....	50
Ütenkuun.....	51
Tarvitet raamatu .....	52